KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z polityki i kultury politycznej

Grupa A

1. (1 pkt) **B**

2. (1 pkt) **A**

3. (4 pkt) **1–D, 2–C, 3–A, 4–B** — po 1 pkt za parę

4. (4 pkt) **1–A, 2–C, 3–D, 4–B** — po 1 pkt za parę

5. (3 pkt) **(1) parafialnej; (2) poddańczej; (3) uczestniczącej** — po 1 pkt za lukę

6. (2 pkt) **(1) socjalizacją polityczną; (2) absencją wyborczą** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: ZA: Więcej partii w Sejmie → lepsze odzwierciedlenie różnorodności poglądów społeczeństwa, mniejsze marnowanie głosów. PRZECIW: Fragmentacja parlamentu → trudniejsze budowanie stabilnych koalicji, ryzyko paraliżu legislacyjnego.
Punktacja: Argument za (1 pkt), argument przeciw (1 pkt).

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Lobbing to działania grup interesu zmierzające do wpływania na decyzje władz i treść prawa. Jawność lobbingu jest potrzebna, aby obywatele mogli kontrolować, kto i w czyim interesie wpływa na decyzje, co ogranicza ryzyko korupcji.
Punktacja: Wyjaśnienie pojęcia (oddziaływanie grup interesu na decydentów w celu wpływania na treść prawa lub decyzji) – 1 pkt; poprawny argument za jawnością (przejrzystość procesu decyzyjnego, zapobieganie korupcji, kontrola obywatelska) – 1 pkt. Maksymalnie 2 pkt.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Proporcjonalna: + lepsze odzwierciedlenie woli wyborców; − fragmentacja parlamentu. Większościowa: + silne, stabilne rządy; − mniejsze partie bez szans na mandaty.
Punktacja: 2 zalety + 2 wady = 2 pkt.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Klasa polityczna: zamknięta grupa zawodowych polityków kontrolujących życie polityczne, oderwana od „zwykłych" obywateli. Krytyka: elityzm — politycy stają się kastą dbającą o własne interesy, co podważa ideał demokracji jako rządów ludu.
Punktacja: Definicja (1), krytyka (1).

Grupa B

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **C**

3. (4 pkt) **1–C, 2–A, 3–B, 4–D** — po 1 pkt za parę

4. (4 pkt) **1–C, 2–A, 3–B, 4–D** — po 1 pkt za parę

5. (3 pkt) **(1) parafialną (zaściankową); (2) poddańczą; (3) uczestniczącą** — po 1 pkt za lukę

6. (2 pkt) **(1) poddańczą; (2) uczestniczącą** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Populizm — ideologia/styl polityczny odwołujący się do „woli ludu" przeciw „elitom", obiecujący proste rozwiązania złożonych problemów. Demagogia — celowe manipulowanie emocjami, przesadne obietnice i fałszywe argumenty. Przykład populizmu: hasło „oddajmy władzę zwykłym ludziom". Demagogia: obiecywanie podwyżki emerytur o 200% bez wskazania źródła finansowania.
Punktacja: Definicje (1 pkt), przykłady (1 pkt).

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Absencja wyborcza to zjawisko polegające na niebraniu udziału przez uprawnionych obywateli w głosowaniu, co przekłada się na niską frekwencję wyborczą. Jedną z przyczyn tego zjawiska jest poczucie braku realnego wpływu pojedynczego głosu na wynik wyborów oraz brak zaufania obywateli do klasy politycznej i instytucji państwowych.
Punktacja: Poprawne wyjaśnienie istoty absencji wyborczej (1 pkt) + trafna przyczyna, np. brak zaufania do polityków, poczucie braku wpływu na wynik, apatia polityczna (1 pkt). Max 2 pkt.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Absencja wyborcza (apatia polityczna) to zjawisko polegające na dobrowolnej rezygnacji uprawnionych obywateli z udziału w głosowaniu. Jedną z jej przyczyn jest brak zaufania do polityków i instytucji publicznych, prowadzący do przekonania, że udział w wyborach nie wpłynie realnie na sytuację obywatela. Punktacja: Poprawne wyjaśnienie zjawiska (niski, dobrowolny udział obywateli uprawnionych do głosowania w wyborach) — 1 pkt. Trafne wskazanie przyczyny (np. brak zaufania do polityków, poczucie braku wpływu na wynik wyborów, zmęczenie polityką) — 1 pkt. Łącznie 2 pkt.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Absencja wyborcza — nieuczestniczenie uprawnionych obywateli w wyborach/referendum. Powody: 1) Brak zaufania do polityków i przekonanie, że „głos nic nie zmieni". 2) Trudności logistyczne — brak dnia wolnego, trudny dojazd do lokalu wyborczego, brak głosowania korespondencyjnego. Punktacja: Definicja (1 pkt), 2 powody (1 pkt).

Skala ocen (orientacyjna, 23 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	21–23 pkt
dobry (4)	18–20 pkt
dostateczny (3)	12–17 pkt
dopuszczający (2)	7–11 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/wos/polityka-i-kultura-polityczna**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.